

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

...W KOLCZUDZE I KOLCZYKACH

OJ CZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

KOLCZUGA i KOLCZYKI mają ze sobą wiele wspólnego – i jako nazwy, i jako przedmioty... Oba przedmioty wykonane są z kółek: KOLCZUGA to 'siatka z połączonych ze sobą kółek stalowych, służąca za zbroję'; KOLCZYK to 'kółko noszone w uchu dla ozdoby' (dopiero z czasem KOLCZYKI zaczęły przybierać różne postacie). Obie nazwy: KOLCZUGA i KOLCZYK pochodzą od wyrazu KOLCE 'kółko'. Sufiks -ce, obecnie już nieproduktywny, pełnił taką funkcję, jak dzisiaj -ko, czyli tworzył zdrobnienia: drzewo > drzewce 'drzewko', koło 'koło' > kolce 'kółko'. KOLCE to forma lp.: to KOLCE – jedno KOLCE i dwa, trzy KOLCA, wiele KOLEC. Stąd właśnie: zbroja z kolec zrobiona, czyli zbroja kolcza, w skrócie – KOLCZUGA. A małe, ozdobne kolca to KOLCZYKI – przed XVIII w. forma ta oznaczała po prostu 'kółeczka'.